

rapporter, der ligger bag. Det var den første melding fra os.

Vi vil også, kan man sige, stå ved det forløb, som er aftalt, altså at man skal arbejde hen imod at få et slutdeponi, og det er jo en konsekvens af, at vi har haft nogle midlertidige ordninger på Risø, og at vi med lukningen af Risø skal finde en anden løsning.

Jeg vil sige, at jeg tror, at vi skal se i øjnene, at det her er en meget vanskelig proces. For nu at sige det helt ærligt: Der er ingen, der vil have sådan et anlæg – ikke ret mange. Jeg tror bare, vi skal se i øjnene, at spørgsmålet om inddragelse af befolkningen og inddragelse af hele Folketinget i den her proces er et afgørende parameter, og så må det tage den tid, det tager – efter min mening. Det er i hvert fald den anden melding, jeg vil give.

Den tredje melding går så på spørgsmålet: Når vi nu finder et sted, og når vi nu endelig får besluttet, hvor det skal være, tror jeg, at det er vigtigt, at vi får en løsning, som kan tages op igen. Det her handler trods alt om 300 år – efter hvad jeg har læst mig til. Det er ikke, fordi jeg nu står og siger, at vi så skal grave det op igen, men vi skal være forberedt på to situationer. Den ene er, at der kommer nye teknologier, som kan gøre, at vi kan gøre det bedre end at have det deponeret. Det kan vi jo ikke forudse i dag, men 300 år fra nu er altså ret lang tid. Man klager over, at Folketinget normalt planlægger for 4 år, altså til næste valg og dermed kun for 2 år i praksis, og vi kæmper en gang imellem for at planlægge for 10 og 15 år, men her er det altså 300 år. Derfor er vi nødt til at tage sikkerhedsforanstaltninger af en art, så vi, kan man sige, kan åbne op igen.

Den anden grund til, at vi må kunne åbne op, er jo, at vi heller ikke kender alle risici ved opbevaring, og ligegyldigt hvad alle de klogeste hoveder siger i dag, vil jeg bare som politiker have lov at sige, at det kan være, at der findes et hjørne, der ikke er tænkt på. Sådan har det været hidtil, ikke bare på det her område, men stort set på alle områder. Det er derfor, jeg vil lægge vægt på, at det bliver den ordning, som jeg tror i rapporten bliver kaldt – hvad bliver den kaldt – reversibel, ja, at man kan tage det op igen.

Der står i redegørelsen, at man skal lægge vægt på inddragelse af international ekspertise, og det vil vi også lægge meget vægt på og sige, at al international ekspertise skal inddrages. Og jeg vil også sige her, at vi må bruge de penge, der skal bruges til det. Jeg synes, det er et stort

projekt på den måde, og vi må bruge de penge, der er nødvendige. Hellere en undersøgelse for meget end en for lidt.

Dermed er jeg også kommet til, at når vi engang er kommet til vejs ende, skal det være sådan, at alle de erfaringer, vi har indhøstet, kan samles og videregives. Det gælder erfaringer i forhold til transport, beskyttelse af de arbejdere, der i givet fald skal arbejde med at transportere det – det er jo en meget vigtig del af hele projektet, at der også skal flyttes rundt med det – hvordan det skal graves ned, de metoder, der skal bruges, men også økonomien, altså omkostningerne ved det.

Det her er jo for mig næsten det ultimative argument imod a-kraft, for vi arbejder jo her med lavradioaktivt og mellemradioaktivt affald, men ikke højradoaktivt affald, det er jo en helt, helt anden historie. Og alligevel snakker vi jo om millioner af kroner, der skal bruges til de små mængder, vi har tilbage fra en forsøgsreaktor på Risø og det, vi producerer løbende via industri og hospitalsvæsen.

Men altså, for mig er det vigtigt, at vi samler alle erfaringer op i det forløb – det kunne jo også være, at der blev udviklet noget teknologisk undervejs – herunder også erfaringer med inddragelse af befolkninger. Det er noget, som jeg mener også kan bruges af andre lande i processen, så det vil jeg også lægge vægt på.

Til sidst vil jeg bede om, at man i den videre proces ser på, om det nu er sådan, at alt affaldet er af en sådan karakter, at vi selv kan klare det. Det handler om, at det ikke er alvorligt radioaktivt, men hvis der på trods af det, jeg har læst, alligevel findes noget af det affald, vi har, når man kommer længere ned i det, der faktisk er lidt ovre at røre ved det røde felt, altså ikke er højradoaktivt, men ligger og roder i mellemområdet, så synes jeg i hvert fald, at jeg her fra starten vil give den melding, at så er det ikke sikkert, at vi skal finde et deponi her, men finde en løsning, som er på linje med løsninger for højradoaktivt affald, og det vil altså sige nogle helt andre løsninger end dem, der ligger her. Og i givet fald må vi også gå i samarbejde med udlandet om den løsning, hvis det er sådan.

Så ros for forarbejdet og dermed også grønt lys for det videre arbejde, men jeg vil så understrege, kan man sige, hvor forsigtigt der skal gås frem, og hvor meget vi skal inddrage befolkningerne. Det gælder jo i høj grad, når vi skal i gang med at finde 20 pladser, der er egnede. Der er ikke mange, der ønsker at have det i nærheden,